

OLIMPIADA DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ
ETAPA LOCALĂ
12 FEBRUARIE 2023
Clasa a VI-a

- **Toate subiectele sunt obligatorii.**
- **Timp de lucru: 3 ore.**
- **Total: 100 de puncte**
- **Nu se acordă puncte din oficiu.**

Se dau textele:

A.

Toată copilăria am crezut că sunt cea mai grozavă, mai frumoasă și mai deșteaptă fată din lume - sau cel puțin asta mi-au tot repetat ai mei până am ajuns să-i și cred. După ce am început să merg la școală, am văzut că nu chiar toată lumea era de acord, ba erau unii care chiar se credeau ei cei mai cei [...].

Locuiesc la Cluj împreună cu mama mea, Ana, într-un cartier aerisit, Andrei Mureșanu, cu case vechi și frumoase, majoritatea construite în perioada interbelică. Avem o casă mică și cochetă. Tata [...] a ținut morțiș să ne împărtășească pasiunea lui, așa că știu zona mai bine decât un agent imobiliar. Locuitorii sunt în general oameni de afaceri, medici sau avocați - practic, lume bună.

A, și noi.

Am limba ascuțită și le zic întotdeauna oamenilor în față ce gândesc despre ei. Mă rog, nu chiar întotdeauna, dar aproape - ceea ce e mai mult decât pot spune despre majoritatea cunoscuților mei.

V-am spus oare că m-aș uita toată ziua la filme vechi și că lucrul care-mi place cel mai mult e să mă tolănesc în fotoliu cu o carte polițistă sau de aventuri în brațe și cu o ceașcă mare de cacao fierbinte alături? Sau că idolii mei sunt Sherlock Holmes, Hercule Poirot, Philip Marlowe și alte genii ca ei, singurii care merită admirația și respectul oricărei persoane de treabă? (Apropo, știți că Sherlock Holmes a fost mai întâi o carte și numai după aceea un serial? E unul dintre beneficiile cititului - că afli lucruri inutile de genul ăsta cu care le poți lua fața prietenilor.)

Nu v-am spus. Vă spun acum.

Împreună cu noi stă și Farid. Farid e cățelul pe care l-am primit cadou de ziua mea acum patru ani. E animăluțul meu și-l iubesc enorm. [...]

În fine. Dacă vreți să mai aflați și alte lucruri despre mine, puteți să mă întrebați. Nu garantez c-o să vă răspund, dar măcar o să știți că ați încercat.

(Alex Moldovan, *Olguța și un bunic de milioane*)

B.

Când caut să-mi aduc aminte copilăria mea, o văd mai întâi pe mama, cu păr frumos, bogat, cu înfățișare de copilă. Apoi pe Peggotty: ea nu are niciun fel de talie și ochii îi sunt așa de negri că toată fața i se pare brună; obrazii și brațele ei sunt așa de tari și de roșii, că nu pricepeam de ce păsările nu le ciugulesc, ca pe merele din pom.

Parcă le văd pe una în fața alteia. Ca să se facă mici cât mine, se cinchesc sau îngenunchează [...] și eu merg copăcel de la una la alta. Îmi aduc aminte ca ieri de atingerea degetului arătător al Peggottei, cu care mă sprijinea de obicei: un deget uzat de ac și mai aspru ca o răzătoare.

Ce-mi mai aduc aminte? Să vedem. Casa noastră, familiară și deosebită. Jos bucătăria Peggottei, către o curte. În mijlocul ogrăzii aceleia, în vârful unui stâlp, un coteț fără niciun porumbel; o cușcă de câini, goală și ea, și o sumedenie de găini, care mi se păreau uriașe, cu aer amenințător. Cocoșul saltă pe o stinghie când vrea să cânte și când mă uit la el prin fereastra bucătăriei, mă cercetează, mă face să tremur. Mi se pare cumplit!

Noaptea, prin vis, văd găștele cu gâtul lung înaintând spre mine de după zăbrele, când trec pe acolo. Le visam mereu, ca un om care, împresurat de fiare, adoarme visând lei.

Iată un coridor lung de nu-i văd sfârșitul: duce de la bucătărie la ușa de la intrare. Cămara cu provizii dă în coridor, unde e întuneric beznă și trebuie să treci repede, căci cine știe ce se poate întâmpla printre ulcioarele, oalele și cutiile goale de ceai, mai ales dacă nu e nimeni pe acolo cu lumânarea aprinsă, ca să lase să se strecoare prin ușă mirosurile din cămară: de săpun, de capere, de piper, de lumânări de seu și de cafea.

Apoi vin cele două camere: cea în care stăm seara, mama, eu și Peggotty - căci Peggotty este veșnic cu noi, când suntem singuri și ea a isprăvit de lucru - și salonul în care stăm duminică, dar aici nu suntem în largul nostru, deși este mai frumos. [...] Tot aici mi-a citit mama, mie și Peggotei, într-o duminică seara, învierea lui Lazăr. Și așa de frică mi-a fost, că au fost silite să mă scoată din pat și să-mi arate prin fereastră cimitirul liniștit sub lumina dulce a lunii.

Nu știu nicăieri o iarbă așa de verde ca a țintirimului. Copacii sunt acolo stufoși, o liniște sfântă domnește. În fiecare dimineață, când îngenunchez în pătucul meu, aproape de odaia mamei, văd oile pascănd iarba cea verde, văd soarele strălucitor.

(Charles Dickens - *David Copperfield*)

**caperă* - boboc al caperului, folosit drept condiment (DEX)

**cinchi* - (reg.) a se așeza la pământ sprijinindu-se pe unul sau pe amândoi genunchii (DEX)

C.

Istoricii au descoperit târziu copilăria ca temă independentă și substanțială de studiu. Cărți de istorie se scriu de 2.500 de ani, dar nu s-au concentrat pe copil și pe viața de familie până în secolul 20 (Philippe Ariès, 1960).

Arheologii, care au o tradiție de zece ori mai scurtă, au descoperit copilăria în ultima clipă – acum vreo 30 de ani. Mult timp, studiul copilăriei trebuie să li se fi părut o nostimadă: copiii nu luptă în războaie, nu intră în politică, nu fac vânzare/cumpărare. Trei adevăruri cu mărime și lățime, dar care se prăbușesc imediat ce reflectezi un minut. Doar că, e adevărat, pentru minutul ăla e nevoie mai întâi de ani ca să se schimbe cadrul în care gândești [...].

E adevărat că, pentru a studia copiii în arheologie, chiar trebuie să-i cauți. Din Pompei și Herculaneum, unde găsești tot ce vrei și ce nu vrei de prin casele oamenilor, avem dintre obiectele copiilor doar un leagăn, un biberon și câteva păpuși. Asta e tot. În antichitate, cultura materială a copiilor e foarte discretă, posesiunile lor nu își exaltă funcția prin formă și culoare.

(Cătălin Pavel, *O copilărie și o zi*, text preluat de pe www.dilemaveche.ro)

**nostimadă* - lucru, întâmplare, glumă plină de haz (DEX)

SUBIECTUL I

20 de puncte

Scrie numărul cerinței și litera corespunzătoare răspunsului corect.

1. În secvența: *Apoi vin cele două camere: cea în care stăm seara, mama, eu și Peggotty*, există:

- cinci diftongi;
- trei diftongi;
- patru diftongi;
- doi diftongi.

2 puncte

2. Numărul corect de sunete ale cuvintelor din textul B: *cinchesc* și *îngenunchează* se regăsește în seria:

- 8 sunete, 13 sunete;
- 7 sunete, 12 sunete;
- 7 sunete, 11 sunete;
- 8 sunete, 12 sunete.

2 puncte

3. Fac parte din același câmp lexical, toate cuvintele din seria:
a) medici, avocați, filme;
b) ochi, pom, păr;
c) cocoș, găini, găște;
d) bucătărie, cămară, porumbel. **2 puncte**

Scrie răspunsurile corecte ale cerințelor de mai jos:

4. Alege un cuvânt din fragmentul următor, preluat din textul B, și evidențiază-i omonimul într-un enunț construit de tine: *obrajii și brațele ei sunt așa de tari și de roșii, că nu pricepeam de ce păsările nu le ciugulesc, ca pe merele din pom.* **2 puncte**
5. Alcătuieste enunțuri în care cuvântul *brațe* să aibă sens propriu secundar și sens figurat. **2 puncte**
6. Precizează valoarea morfologică a cuvântului subliniat din sintagma: *cultura materială a copiilor e foarte discretă.* Constă în enunț în care să aibă altă valoare morfologică. **2 puncte**
7. Transcrie din secvența *Iată un coridor lung de nu-i văd sfârșitul: duce de la bucătărie la ușa de la intrare.* un substantiv articulat și unul nearticulat, precizându-le. **2 puncte**
8. Menționează modurile și timpurile verbelor: (*mi*) *se păreau*, (*m-*)*aș uita* (textul A), *să cânte* (textul B), *au descoperit* (textul C). **2 puncte**
9. Transcrie predicatul din enunțul următor și precizează felul lor: *E animaluțul meu și-l iubesc.* **2 puncte**
10. Construiește câte un enunț în care substantivul *copilărie* să fie subiect, respectiv atribut. **2 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

40 de puncte

1. Care este tema comună celor trei texte? **4 puncte**
2. Cine consideră personajul-narator din textul A că merită admirația și respectul oricărei persoane de treabă? **4 puncte**
3. Precizează două personaje din textul B și notează câte o trăsătură pentru fiecare. **4 puncte**
4. Numește animalul identificat atât în textul A, cât și în textul B, menționând în care text se remarcă o stare afectivă față de acesta. **6 puncte**
5. Transcrie o figură de stil din primul alineat al textului B și explică semnificația acesteia, în 30-50 de cuvinte. **6 puncte**
6. Prezintă, în cel puțin 40 de cuvinte, o asemănare și o deosebire între textul A și textul C. **8 puncte**
7. Care crezi că este rolul familiei în formarea unui copil? Motivează-ți răspunsul, în 50-100 de cuvinte, valorificând textul A. **8 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

40 de puncte

Scrive un text narativ, de minimum 150 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare petrecută în compania personajului-narator din textul A.

În compunerea ta, vei avea în vedere:

- construirea unei idei creative adecvate cerinței, respectând relația dintre temă și conținut; **8 puncte**
- respectarea convențiilor unei compuneri narative prin dispunerea corectă a ideilor în raport cu elementele de structură; **8 puncte**
- construirea unui fragment dialogat de minimum două replici; **6 puncte**
- includerea a trei figuri de stil diferite în descrierea succintă a personajului-narator; **6 puncte**
- utilizarea claselor morfologice specifice și a timpurilor verbale adecvate. **4 puncte**

Vei primi 32 de puncte pentru conținutul compunerii și 8 puncte pentru redactare.

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ
ETAPA LOCALĂ, 12 FEBRUARIE 2023, CLASA a VI-a
BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

- Se punctează oricare alte formulări/modalități de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem. Nu se acordă puncte din oficiu.
- Punctajul total este de 100 de puncte.

SUBIECTUL I

20 de puncte

1. b **2p**
2. c **2p**
3. c **2p**
4. alegerea corectă a cuvântului ce poate fi omonim și construirea unui enunț cu sensul diferit al acestuia. De exemplu: *roșii* (1 punct pentru precizarea cuvântului și 1 punct pentru includerea într-un enunț a cuvântului cu sens diferit) **2p**
5. alcătuirea corectă a celor două enunțuri, în care termenul *brațe* să aibă sens propriu secundar și sens figurat. **2p**
6. precizarea corectă a valorii morfologice a cuvântului *e- verb copulativ*, construirea unui enunț cu altă valoare morfologică - *verb predicativ*. **2p**
7. transcrierea unui substantiv articulat și unui substantiv nearticulat, precizându-le. **2p**
8. precizarea corectă a modurilor: indicativ, condițional-optativ, conjunctiv, indicativ - 1p (0,25p x 4), precizarea corectă a timpurilor - imperfect, prezent, perfect compus - 1p (0,25p x 4) **2p**
9. transcrierea și numirea predicatelor: *e animăluțul* - predicat nominal, *iubesc* - predicate verbale **2p**
10. construirea unui enunț în care substantivul *copilărie* să fie subiect și unul în care să fie atribut. **2p**

SUBIECTUL al II-lea

40 de puncte

1. precizarea corectă a temei comune celor trei texte **4p**
2. identificarea celor care consideră personajul-narator din textul A că merită admirația și respectul oricărei persoane de treabă. **4p**
3. scrierea corectă a personajelor – 2p (1p x 2); notarea a câte unei trăsături – 2p (1p x 2) **4p**
4. numirea corectă a animalului identificat în cele 2 texte, menționând și în care se remarcă o stare afectivă față de acesta. **6p**
5. transcrierea corectă a unei figuri de stil din primul alineat al textului B - 2 p și explicarea semnificației acesteia în 30-50 de cuvinte - 4p/2p/0p **6p**
6. identificarea deosebirii și a asemănării dintre cele două texte. – 2p; prezentarea asemănării, respectiv a deosebirii – 4p/2p/0 p; – respectarea normelor de ortografie și de punctuație (0 greșeli – 2 puncte, 1 greșeală - 1 punct, 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte); **8p**
7. prezentare clară, dezvoltată, logică a rolului familiei în formarea unui copil, valorificând primul text – 6p/ prezentare parțială, fără valorificare - 3p/ prezentare irelevantă - 1p; - respectarea normelor de ortografie și de punctuație (0 greșeli - 2 puncte; 1 greșeală - 1 punct, 2 sau mai multe greșeli - 0 puncte). **8p**

SUBIECTUL al III-lea

(40 de puncte)

Conținut

- ✓ *Relatarea unei întâmplări, respectând relația dintre temă și conținut* **8 puncte**
- construirea conținutului: remarcabil- 2 p; foarte bine-1,5 p; bine-1 p; relativ corect- 0.5 p- **2 puncte**
- substanțialitatea ideilor; idei complexe și creative -2 p; idei variate și creative -1,5 p; idei suficient de variate și creative-1 p; moderat în idei și creativitate -0.5 p **2 puncte**
- respectarea relației temă-conținut: remarcabil- 2 p; foarte bine -1,5 p; bine - 1 p; relativ corect -0.5 p **2 puncte**
- îndeplinirea scopului comunicării: în totalitate - 2 p; acceptabil- 1 p **2 puncte**
- ✓ *Respectarea convențiilor unei compuneri narative prin dispunerea corectă a ideilor în raport cu elementele de structură* **8 puncte**
- *introducere (expoziția și așezarea într-un context spațio-temporal)* – 2 puncte
- *cuprins* – 4 puncte distribuite astfel:
 - prezentarea acțiunii pe momentele subiectului: foarte bine – 2 p; bine – 1 p
 - existența punctului culminant: foarte bine – 2 p; bine – 1 p
- *încheiere* –2 puncte
- ✓ *Construirea unui fragment dialogat de minimum două replici* **6 puncte**
- Construirea unui fragment dialogat de 2 sau mai multe replici- 6 p, mai puțin de două replici- 2 p, nicio replică- 0 p
- ✓ *Includerea a trei figuri de stil diferite în descrierea succintă a personajului-narator* **6 puncte**
- ✓ *Utilizarea claselor morfologice specifice și a timpurilor verbale adecvate* **4 puncte**
- utilizarea preponderentă a claselor morfologice specifice: substantive, adjective – 2 puncte, verbe la prezent și/sau la imperfect – 2 puncte: 2 p + 2 p = 4 puncte

Redactare (criteriul formal)

- coerența textului: în totalitate – 1 punct; parțial – 0 puncte **8 puncte**
- proprietatea termenilor folosiți: în totalitate – 1 punct; parțial – 0 puncte **1 punct**
- corectitudinea gramaticală: în totalitate – 1 punct; parțial – 0 puncte **1 punct**
- claritatea exprimării ideilor: în totalitate – 1 punct; parțial – 0 puncte **1 punct**
- respectarea normelor de ortografie: 0 – 1 greșeli – 2 puncte; 2 greșeli – 1 punct; 3 sau mai multe greșeli – 0 puncte **2 puncte**
- respectarea normelor de punctuație: 0- 2 greșeli-1 punct; 3 sau mai multe greșeli-0 puncte **1 punct**
- lizibilitatea **1 punct**

Notă!

Compunerea nu se va evalua global, ci urmărind cu fidelitate descriptorii și criteriile/subpunctele din barem.

Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.